

regionale udviklingsplan. Regionsrådets indsigelse skal være båret af overordnede hensyn til regionens samlede udvikling, herunder hensynet til regionens bæredygtige udvikling.

Statens rolle i forhold til de regionale udviklingsplaner

I henhold til aftalen om strukturreformen får regionsrådene mulighed for at foreslå nye planinitiativer over for staten og en koordinerende rolle i forhold til kommunernes indspil til statens landsplanlægning.

Eftersom en del af den statslige landsplanlægning efter planloven går ud på langsigtede overvejelser om landets fremtidige geografiske struktur samt handlinger, der skal bidrage til at realisere disse overvejelser, vil de regionale udviklingsplaner naturligt udgøre en central del af regionernes indspil til landsplanlægningen.

I landsplanredegørelsen fremlægger regeringen en vision for hele landets udvikling og en overordnet stillingtagen til den udvikling, der skal foregå i de forskellige dele af landet. Landsplanredegørelsernes analyser og beskrivelser af sammenfattende fysiske og funktionelle problemstillinger kan give mulighed for at se den enkelte regions udvikling i sammenhæng med, hvad staten finder vigtigt og selv vil gøre.

Afhængigt af regeringens ønsker vil landsplanredegørelsen analysere og beskrive Danmarks funktionelle rolle i forhold til naboområderne og det øvrige Europa og de samarbejdsrelationer, det giver anledning til. Dette vil give mulighed for, at de enkelte regioner kan se sig selv i en større sammenhæng. I aftalen om strukturreformen får staten pligt til at gøre indsigelse over for et forslag til regional udviklingsplan, der ikke er i overensstemmelse med overordnede interesser.

Den regionale udviklingsplan i relation til borgeren

Den regionale udviklingsplan har betydning som bidrag til grundlaget for landsplanlægningen, ligesom den har betydning for kommuneplanens udformning og vedtagelse.

Udviklingsplanen udgør således grundlaget for regionsrådets eventuelle indsigelser mod et forslag til kommuneplan. Når kommuneplanen er vedtaget efter afklaring af eventuelle indsigelser, er det kommuneplanen, som udgør grundlaget for arealdisponering m.v. Den enkelte borger, virksomhed eller andre offentlige myndigheder vil således ikke kunne påberåbe sig, at en konkret disposition strider mod den regionale udviklingsplan. Det er alene kommuneplanen, som udgør et administrationsgrundlag for kommunerne. Udviklingsplanens betydning ligger således alene i re-

lation til processen forud for vedtagelse af kommuneplaner eller af senere ændringer af eller tillæg til kommuneplaner.

2.7. Kommuneplanlægning

Aftalen om strukturreformen betyder, at kommuneplanen fremover bliver den bærende plantype. Kommuneplanen skal indeholde mål for udviklingen i både byerne og det åbne land. Aftalen indebærer således, at kommuneplanen ud over de eksisterende emner skal fastlægge retningslinjer for anvendelse af arealer for de emner, der i dag er retningslinjer for i regionplanen (regionplankataloget).

Prioriteringen af lokale arealinteresser henlægges herefter til kommuneplanlægningen. Det fremgår af aftalen, at forudsætningerne for kommunernes planlægning vil blive præciseret i planloven og sektorlovene med henblik på at fastholde nuværende mål for udviklingen. For at sikre at de hensyn, der i dag varetages igennem regionplanens retningslinjer, fremover bliver varetaget i kommuneplanen, er der blandt andet foretaget præciseringer af, hvad der forstås ved bevaringsværdier i det åbne land. I forbindelse med kommunalreformen foreslås planlægningen for sten, grus og andre naturforekomster i jorden overført til sektorlovgivningen, jf. forslag til lov om ændring af lov om råstoffer.

Kommuneplanens indhold

Efter lovforslaget skal kommuneplanen på baggrund af en samlet vurdering af udviklingen i kommunen indeholde retningslinjer for en række emner i byerne og i det åbne land. Emnerne er angivet i et »kommuneplankatalog« svarende til en sammenskrivning af regionplankataloget og emnerne for kommuneplanlægningen i den gældende planlov.

Kommuneplanen skal f.eks. indeholde retningslinjer for udlægning af arealer til byzoner og sommerhusområder samt retningslinjer for beliggenheden af arealer til forskellige byformål inden for byzonen. Der er tale om fortsættelse af den eksisterende praksis.

Kommuneplanerne skal endvidere indeholde retningslinjer for de emner, der tidligere indgik i regionplanerne. Kommuneplanerne skal herefter bl.a. indeholde retningslinjer for beliggenheden af arealer til fritidsformål, skovrejsning, infrastrukturanlæg og tekniske anlæg. Kommuneplanen skal endvidere varetage de jordbrugsmæssige interesser og naturbeskyttelsesinteresserne. Kommuneplanerne skal desuden sikre lavbundsarealer, kulturhistoriske bevaringsværdier, landskabelige bevaringsværdier og geologiske bevaringsværdier. Endelig skal kommuneplanerne inde-